

EWA KUMIK

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki, Dyrygentury, Rytmiki i Edukacji Muzycznej

Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Konteksty kształcenia muzycznego”

W dniach 22-23 kwietnia 2016 r. w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Konteksty kształcenia muzycznego”. Tym razem tematem przewodnim była „Muzyka w edukacji dzieci i młodzieży”. Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Edukacji Muzycznej Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki, Dyrygentury, Rytmiki i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi. Od 2010 roku konferencje odbywają się pod patronatem honorowym **JM Rektora Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi**. Po raz pierwszy w tym roku patronat honorowy nad konferencją objął również **Minister Edukacji Narodowej**, a także **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**. Patronat medialny od 2014 roku sprawuje **czasopismo „Wychowanie Muzyczne”**.

Komitet Honorowy Konferencji tworzyli: prof. dr hab. Cezary Sanecki (JM Rektor AM w Łodzi), prof. dr art. Ēvalds Daugulis (Daugavpils University, Łotwa), prof. dr hab. Danuta Dobrowolska-Marucha (UMFC Warszawa), prof. dr hab. Zofia Konaszkiewicz (UMFC Warszawa), dr hab. Ewa Kowalska-Zajac, prof. AM (AM Łódź), prof. dr hab. Małgorzata Kupsik (AM Poznań, AM Gdańsk), dr hab. Alicja Lewna-Kozłowska, prof. AM (AM Gdańsk), prof. dr hab. Karol Medňanský (Uniwersytet Preszowski, Słowacja), prof. PhD Karel Steinmetz (Uniwersytet w Ostrawie, Czechy), prof. dr hab. Alojzy Suchanek (WSP TWP Warszawa), dr hab. Jadwiga Uchyla-Zroski, prof. UŚ (UŚ Katowice-Cieszyn).

Komitet Naukowy Konferencji tworzyli: prof. dr hab. Jacek Bleszyński (UMK Toruń), prof. dr hab. Irena Wiselka-Cieślar (AM Łódź), prof. dr hab. Agata Jarecka (AM Łódź), prof. dr hab. Krystyna Juszyńska (UMFC Warszawa), prof. zw. dr hab. Andrzej W. Mitas (PŚ Gliwice), prof. zw. Irena Medňanská (Uniuersytet Preszowski, Słowacja), prof. dr hab. Ziemowit Wojtczak (AM Łódź), dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz, prof. AM (AM Łódź), dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania, prof. UZ (UZ Zielona Góra), dr hab. Tomasz Król, prof. AM (AM Łódź), dr hab. Andrzej Michalski, prof. nadzw. (AM Gdańsk), dr hab. Małgorzata Suświłło, prof. UWM (UWM Olsztyn), dr hab. Elżbieta Szubertowska (UKW Bydgoszcz), dr hab. Anna Waluga, prof. AM (AM Katowice), dr Ewa Kumik (AM Łódź).

Tegoroczna, IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Konteksty kształcenia muzycznego” odbyła się z udziałem gości zagranicznych z Czech, Słowacji i Łotwy. Podczas dwudniowych obrad odbyło się sześć paneli dyskusyjnych. W konferencji udział wzięło 54 referentów: pedagogów, psychologów, nauczycieli, doktorantów, magistrantów reprezentujących polskie i zagraniczne ośrodki akademickie i edukacyjne. Celem konferencji była diagnoza sytuacji edukacji muzycznej we współczesnej rzeczywistości oraz wskazanie dróg rozwoju muzycznego dzieci i młodzieży. Problemy, będące konsekwencją przemian cywilizacyjnych, przed którymi stają współcześni pedagodzy, wymagają ciągłego rekonstruowania dotychczasowych doświadczeń, przyglądania się różnym perspektywom i kontekstom.

W pierwszym panelu zatytułowanym „Rola muzyki w kształtowaniu świadomości młodego człowieka” wysłuchaliśmy siedmiu referatów: **prof. dr hab. Zofii Konaszkiewicz** (UMFC Warszawa) *Pedagogika Muzyki – zagadnienia niezmiennie i dyskusyjne*, **dr hab. Andrzeja Michalskiego**, **prof. nadzw.** (AM Gdańsk) *Dwie najnowsze koncepcje wywyższenia wychowania muzycznego w Polsce*, **prof. dr hab. Jacka Bleszyńskiego** (UMK Toruń) *Muzyka jako forma terapii niedyrektywnej – aspekt psychopedagogiczny*, **dr hab. Małgorzaty Suświłło**, **prof. UWM** (UWM Olsztyn) *Badania nad rozwojem muzycznym i edukacją dziecka – problemy i wyzwania metodologiczne*, **dr hab. Elżbiety Szubertowskiej** (UKW Bydgoszcz) *Słuchanie muzyki w szkole – trudny problem współczesnego nauczyciela*, **dr Piotra Kejny** (AM Łódź) *Ergonomia w zawodzie muzyka*, **prof. dr hab. Krystyny Juszyńskiej** (UMFC Warszawa) *Edukacyjna funkcja krytyki muzycznej*.

W panelu drugim o szkolnictwie i edukacji muzycznej w Unii Europejskiej mówili: **prof. zw. Irena Medňanská** (Uniuersytet Preszowski, Słowacja) *Porównanie systemów kształcenia artystycznego w Słowacji, Czechach i w Polsce*, **dr Ewa Stachurska** (UMFC Warszawa) *Szkoła muzyczna we Francji*, **dr Małgorzata Kaniowska** (UŚ Katowice-Cieszyn) *Działalność Zespołu Szkół Muzycznych I i II st. w Rudzie Śląskiej w zakresie upowszechniania kultury muzycznej w środowisku lokalnym w latach 2010-2015*, **dr Joanna Nowicka** (UŚ Katowice) *Aspekty prywatnego szkolnictwa artystycznego we współczesnych uwarunkowaniach społecznych*, **dr Dominika Lenska** (AM Katowice) *Stymulacja rozwoju umuzykalnienia dzieci w relacji z rodzicami. Z doświadczeń katowickich instytucji muzycznych*, **dr Grażyna Darlak** (AM Katowice) *Twórczość kompozytorów polskich dla dzieci w edukacji muzycznej*, **dr Joanna Jemielnik** (UMCS Lublin) *Rola pedagoga-muzyka*

w kreowaniu orientacji zawodowych młodzieży, **dr Aneta Rogalska-Marasińska** (UŁ Łódź) *Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju w pracy nauczyciela muzyki.*

Referaty wygłoszone w trzecim panelu dotyczyły kształcenia instrumentalistów: **prof. dr hab. Agata Jarecka** (AM Łódź) *Od przedszkolaka do doktoratu - rola nauczyciela w kształceniu muzyka instrumentalisty*, **dr hab. Tomasz Król**, **prof. AM** (AM Łódź) *Postawa w grze na skrzypcach - czynnik stymulujący do nauki gry w kontekście psychologicznym i fizjologicznym*, **dr hab. Agnieszka Marucha** (UMFC Warszawa) *Specyfika kształcenia studentów klas skrzypiec w Keimyung University w Daegu (Korea Południowa) i na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina - z doświadczeń pedagoga*, **mgr Dorota Szyszkowska-Janiak** i uczniowie z Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Łodzi: **Kacper Malinowski**, **Adam Nahajowski**, **Magda Niedźwiecka** *Zabawy muzyczne i improwizacja jako droga do swobody wykonawczej*, **prof. dr hab. Beata Cywińska** (AM Łódź) *Rola efektywnego ćwiczenia w edukacji pianisty*, **dr Piotr Różański** (AM Kraków) *Nowe ścieżki w kształceniu muzyka - refleksje instrumentalisty*, **prof. dr hab. Karol Medňanský** (Uniwersytet w Preszowie, Słowacja) *Dorobek pedagogiczny Georga Philippa Telemanna i jego wykorzystanie we współczesnym procesie edukacyjnym.*

Psychospołeczne uwarunkowania edukacji muzycznej były tematem rozważań czwartego panelu, który odbył się, podobnie jak trzy poprzednie, w pierwszym dniu konferencji. Usłyszeliśmy referaty: *Muzyczne oddziaływanie na dziecko w okresie prenatalnym -* **prof. dr hab. Andrzej W. Mitas** (PŚ Gliwice), *Ewolucyjny aspekt percepcji pobudzeń akustycznych przez człowieka -* **dr hab. Anna Maria Lipowicz** (UP Wrocław), *Wpływ mediów na percepcję muzyki przez uczniów jako poważny problem w edukacji muzycznej -* **dr hab. Bożena Wagner** (AM Łódź), *Krytyczno-emancypacyjny potencjał muzyki popularnej - na podstawie wypowiedzi uczniów szkół ponadgimnazjalnych -* **dr Marcin Michalak** (UW-M Olsztyn), *Zapośredniczone uczestnictwo w kulturze muzycznej. Środki masowego przekazu i nowe media formą edukacji muzycznej? -* **mgr Mariusz Borkowski** (SWPS Warszawa), *Co stresuje studentów muzyki i jaki ma to wpływ na ich funkcjonowanie? Wyniki badań z udziałem polskich muzyków instrumentalistów -* **mgr Aleksandra Jacukowicz** (IMP Łódź), *Dozwolony użytek utworów jako instytucja umożliwiająca szkołom działalność kulturotwórczą i edukacyjną -* **mgr Grzegorz Mania** (UJ Kraków).

W drugim dniu konferencji odbyły się dwa panele. Pierwszy poświęcony był kształceniu wokalnemu i innym formom aktywności muzycznej. Referaty wygłosili: **dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna**, **prof. AM** (AM Gdańsk) *Znaczenie śpiewu w perspektywie interdyscyplinarnej*, **dr hab. Jadwiga Uchyła-Zroski**, **prof. UŚ** (UŚ Katowice-Cieszyn) *Głos dziecięcy i możliwości jego kształcenia - doniesienie z badań*, **dr Rafał Majzner** (AT-H Bielsko-Biała) *Możliwości wykorzystania elementów metody Christiana Elssnera w kształceniu głosu sopranowego uczniów na poziomie szkoły średniej*, **prof. dr hab. Ziemowit Wojtczak** (AM Łódź) *Solo czy w zespole? Kilka uwag o kształceniu głosu w ansamblach wokalnych*, **dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz**, **prof. AM** (AM Łódź) *Wpływ gustu muzycznego na wypowiedź artystyczną tancerza*, **dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania**, **prof. UZ** i **mgr Emilia Kuligowska** (UZ Zielona Góra) *Elementarna edukacja muzyczna - wybrane metody pracy*, **Rafał Sowik** (AM Łódź) *Muzyka dla smyka*

– rozważania na temat podręczników edukacji muzycznej w klasach I-III na tle reform oświatowych, **mgr Monika Gubała** (SM I st. Dobczyce) *Szkoła muzyczna jako placówka upowszechniania kultury*, **dr Anna Pawelec** (PSM I st. Warszawa) *Relaksacja a postrzeganie podstawowych zjawisk muzycznych na lekcjach kształcenia słuchu w szkole muzycznej I stopnia*.

Ostatni panel konferencji poświęcony był muzykowaniu i koncertom edukacyjnym. Usłyszeliśmy grupę dziewięciu doktorantów z Akademii Muzycznej w Łodzi, którzy przedstawili temat: *Kameralistyka w szkołach muzycznych w retrospektywnej ocenie absolwentów*. Wśród doktorantów byli: mgr Paweł Cłapiński, mgr Marzena Kowalska, mgr Aleksandra Mańkowska, mgr Patrycja Słomczyńska, mgr Wojciech Sokołowski, mgr Bartosz Szulc, mgr Anna Terlecka-Kierner, mgr Joanna Tomala, mgr Grzegorz Warzecha. Następnie **mgr Małgorzata Pietrzykowska** (AM Łódź) omówiła *Audycje muzyczne jako forma wychowania muzycznego dzieci w wieku przedszkolnym*, **dr Anna Kalarus** (AM Kraków) *Koncerty edukacyjne jako sposób na umuzykalnianie najmłodszych*, **dr Stella Kaczmarek** (AM Łódź) *Koncerty edukacyjne – ich ocena i efektywność. Pierwsze wyniki badań pilotażowych*, **mgr Gabriela Plewicka** (UŁ) *Profil osobowości dyrygentów chóralnych*, **dr Mateusz MJ Sibilski** (AM Poznań) *Działalność kulturotwórcza zespołów muzycznych na przykładzie Orkiestry Dętej OSP oraz Studium Nauki Gry na Instrumentach Dętych i Perkusji w Murowanej Goślinie*, **dr Ewa Kumik** (AM Łódź) *Muzykowanie zespołowe ważnym wyzwaniem dla współczesnej edukacji artystycznej*.

Znakomitym uzupełnieniem poszczególnych paneli dyskusyjnych był koncert „Klinek na splenek – czyli piosenka jest dobra na wszystko”. W wykonaniu **Izabeli Połońskiej** – śpiew i **Aleksandry Nawe** – fortepian usłyszeliśmy m.in.: *Nie żałuję* (sł. Agnieszka Osiecka, muz. Seweryn Krajewski), *La valse du mal* (sł. Wojciech Młynarski, muz. Jerzy Matuszkiewicz), *Sama chciała* (sł. Agnieszka Osiecka, muz. Seweryn Krajewski), *Kalinowe serce* (sł. Tadeusz Uragacz, muz. Jerzy Wasowski), *A Ty* z musicalu *Deszczowa Piosenka* (sł. Arthur Freed, muz. N.H. Brown), *Tango kat* (sł. Jeremi Przybora, muz. Jerzy Wasowski), *Rodzina* (sł. Jeremi Przybora, muz. Jerzy Wasowski), *Piosenka jest dobra na wszystko* (sł. Jeremi Przybora, muz. Jerzy Wasowski).

Konferencja jako spotkanie różnych środowisk stanowiła doskonałą formę wymiany poglądów, dyskursu naukowego i pedagogicznego, a także ciekawych rozwiązań dotyczących współczesnych wyzwań, sukcesów i problemów edukacji muzycznej. Uczestnicy wysoko ocenili organizację konferencji oraz wartości merytoryczne poruszane w czasie jej trwania. Atmosfera konferencji zachęcała do debaty, która czasami przenosiła się poza oficjalne obrady. Wszyscy byli zgodni, co do potrzeby kontynuacji dyskusji wokół zagadnień poruszanych w trakcie konferencji i wyrażali zadowolenie z faktu, iż ma ona charakter cykliczny. Kolejna konferencja z cyklu „Konteksty kształcenia muzycznego” planowana jest na kwiecień 2018 roku.